

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba,
příspěvková organizace

Koncepce rozvoje školy v letech 2007–2011

Autoři:

Mgr. Antonín Balnar, PhD.

Mgr. Bc. Libor Klubal

Mgr. Jan Netolička

Obsah:

Anotace

1 Výchovně vzdělávací cíle

1.1 Jazykové vzdělávání

1.2 Odborné vzdělávání

1.3 Distanční forma studia

1.4 Tělesně postižení žáci

2 Vztah k veřejnosti

3 Pedagogický sbor

4 Ekonomika

Anotace

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace je velmi dobrá střední škola, jejíž absolventi podle statistik nemají problémy při přijímacím řízení na vysoké školy. Padesát let školy znamená tradici, ověřenou kvalitu i závazek do dalších let a desetiletí. I nadále by to měla být škola, na kterou budou její absolventi i bývalí zaměstnanci rádi vzpomínat a vracet se na ni. Zároveň je důležité školu rozvíjet tak, aby byla konkurenceschopná, nabízela atraktivní obory studia a aby žáci byli vzděláváni moderními formami s využitím informačních a komunikačních technologií. Z výchovně vzdělávacího hlediska je důležité vychovávat žáky tak, aby se z nich staly demokraticky smýšlející osobnosti s kvalitními jazykovými i odbornými znalostmi. Zaměstnanci, žáci i vedení Wichterlova gymnázia si musí klást ty nejvyšší cíle, protože dobré jméno a kvalita školy k tomu zavazují.

1 Výchovně vzdělávací cíle

Hlavním úkolem gymnaziálního vzdělávání je připravovat žáky na další studium na vysoké škole tak, aby byli na patřičné jazykové a odborné úrovni. Ani jedna z těchto složek nesmí být opomíjena. Proto budeme v souladu se zřizovací listinou školy rozvíjet její hlavní činnost. Zejména by se mělo jednat o:

1.1 Jazykové vzdělávání

Plně se ztotožňujeme se stanovisky a názory MŠMT, které se v RVP pro základní vzdělávání postavilo za anglický jazyk jako první jazyk vyučovaný na všech školách RVP pro gymnaziální vzdělávání uvádí anglický jazyk jako povinný (druhý jazyk je volitelný). Všichni žáci Wichterlova gymnázia by měli od prvního ročníku tento jazyk studovat. Nabídku druhého cizího jazyka se budeme snažit rozšířit vedle jazyka ruského, německého a francouzského i o jazyk španělský. Pro uplatnění absolventů je důležitá i možnost studia latiny, kterou chceme zachovat.

Z technického pohledu je nutné rekonstruovat vedlejší budovu Wichterlova gymnázia (s přihlédnutím na bezbariérovost přístupu – viz bod 1.4 *Tělesně postižení žáci*), na které je z velké části jazykové vzdělávání realizováno. V této budově ve spolupráci s předsedy předmětových komisí zřídíme multimediální jazykovou učebnu pro potřeby všech vyučujících a všech tříd. Práce učitelů by se tak zjednodušila, zmodernizovala a zefektivnila.

Jako nutný aspekt dalšího profesního vývoje *všech* žáků školy považujeme absolvování alespoň jednoletého volitelného semináře z cizího jazyka. Pro zvýšení jejich motivace je nutná podpora mezinárodních studentských výměn a pobytů a upevňování spolupráce s partnerskými školami v zahraničí, a to nejen na úrovni žáků, ale i učitelů.

1.2 Odborné vzdělávání

V budoucích letech budeme Wichterlovo gymnázium více směřovat na čtyřleté studijní cykly. Zvýší se tím počet absolventů školy při zachování současné kapacity školy. Kvalitní gymnaziální vzdělávání je nutné umožnit širšímu okruhu absolventů základních škol. To je zcela v souladu s *Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje*

vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2006: „Zvýšení podílu nově přijatých žáků do 1. ročníku 4letého gymnaziálního vzdělávání na 20% celkového počtu nově přijatých do oborů středního vzdělávání do roku 2010“.

Od školního roku 2008/2009 bude otevřena jen jedna třída nižšího gymnázia. Výrazná výběrovost uchazečů o studium při přijímacím řízení na osmiletý studijní cyklus je nutnou podmínkou pro zachování jeho smyslu jako instituce vzdělávající výrazně nadané děti. Díky tomu by se rozšířila kapacita čtyřletých oborů v prvních čtyřech letech o jednu třídu a poté ještě o jednu další. Do školního roku 2011/2012 nebude s největší pravděpodobností nutné řešit zápis do rejstříku škol, protože Wichterlovo gymnázium má povolenou kapacitu oboru 79-41K/402 Gymnázium-matematika 120 žáků a 79-41K/401 Gymnázium-všeobecné 240 žáků, tj. celkem 3 paralelní třídy v ročníku, ale v současnosti otevírá vzhledem k celkové kapacitě školy 720 žáků jen dvě třídy čtyřletého denního studia ročně (jednu matematickou a jednu všeobecnou).

Návrh vývoje čtyřletého studia:

	čtyřleté obory	osmileté obory
2007/2008	2+2+2+2	2+2+2+2+1*+2+2+2
2008/2009	3+2+2+2	1+2+2+2+2+1*+2+2
2009/2010	3+3+2+2	1+1+2+2+2+2+1*+2
2010/2011	3+3+3+2	1+1+1+2+2+2+2+1*
2011/2012	3+3+3+3	1+1+1+1+2+2+2+2

* v současné době má Wichterlovo gymnázium o jednu třídu méně, než mu umožňuje kapacita školy dle rejstříku škol.

Dále bude od září 2012 následovat buď návrat na 2 třídy v oboru 81, dříve 801, (silné ročníky), nebo zvýšení počtu v oboru 401 na 3 třídy (to znamená zvýšení kapacity tohoto oboru z 240 žáků na 360).

Nově otevřená třída čtyřletého studia by měla žákům od roku 2008 nabízet všeobecné studium. Po prozkoumání zájmu žáků a rodičů by mohlo být přínosné specifikované zaměřením disponibilními hodinami na biologii a ochranu životního prostředí, protože neustále roste počet maturantů z biologie a počet oborů zaměřených na přírodu a její ochranu na vysokých školách v regionu. Ochrana těžce zkoušené krajiny našeho regionu a osvěta širší veřejnosti se stává prvořadým úkolem naší společnosti. Pokud by byl zájem ze strany veřejnosti, mohly by být studijní skupiny zaměřeny i na dějepis, zeměpis a jiné předměty, oblasti nebo obory, což je možné ošetřit v připravovaném školním vzdělávacím programu. Vše záleží na dohodě širšího vedení školy se zástupci rodičů a školské rady.

Wichterlovo gymnázium umožňuje vedle všeobecného vzdělání oboru 79-41K/81 (8 let) a 79-41K/401 (4 roky) jako jediné v Ostravě studium oboru 79-41K/402 gymnázium-matematika. I přes často nepříznivé komentáře týkající se matematiky z úst vzorů náctiletých žáků se daří kapacitu oboru naplňovat. Zaměření jedné třídy

čtyřletého studia na matematiku chceme a budeme i nadále prosazovat. V regionu s bohatou technickou a průmyslovou historií i současností naleznou matematicky vzdělaní absolventi mnoho možností uplatnění.

1.3 Distanční forma studia

E-learningové formy studia jsou v současnosti spíše využívány vysokými školami, ale začínají mít své místo i při získávání středoškolského vzdělání. Existuje zde totiž jasná mezera na trhu středoškolského vzdělávání, která není dostatečně vyplněna. Wichterlovo gymnázium takovou formu studia umožňuje a myslíme si, že i výsledky hovoří ve prospěch této snahy.

Proto je důležité, aby naše gymnázium, které v České republice jako jedno z mála nabízí možnost distančního studia, i nadále vylepšovalo jeho systém. Mělo by se tak stát vybudováním jednotného elektronického přístupového portálu s maximem dostupných informací a studijních podkladů. Distanční studenti jsou v mnohém handicapováni a povinností školy je jim tyto nedostatky pomoci odstraňovat. Po vybudování jednotného systému by bylo nutné navýšit kapacitu této formy studia z dvaceti žáků na přibližně dvojnásobek, protože úspěšnost studentů v prvním roce je relativně nízká.

1.4 Tělesně postižení žáci

Budova Wichterlova gymnázia je stará několik desítek let, a proto při její stavbě nebyla zohledněna taková technická řešení, aby umožňovala plnohodnotný přístup i lidem s tělesným postižením. Zajištění možnosti gymnaziálního vzdělávání i dětem upoutaných na invalidní vozík nebo se stíženou motorikou považujeme za společenskou povinnost školy i jejího zřizovatele. Podporu takové snaze vyjádřil při osobním setkání i hejtman Moravskoslezského kraje Ing. Evžen Tošenovský. V osmdesátitisícové Porubě takové gymnázium chybí. Jediné bezbariérové gymnázium v Ostravě je patnáct kilometrů vzdálené Gymnázium Hladnov ve Slezské Ostravě.

Po vybudování nájezdové rampy je nutné zajistit pohyb znevýhodněných osob v areálu školy. Neideální schodolez je spíše provizorním řešením. Následovat by mělo vybudování výtahu v boční části hlavní budovy gymnázia. Taková investice ovšem není možná bez přímé podpory zřizovatele.

Snahu o propojení školních budov nadzemním krčkem vedeným nad školním hřištěm jsme konzultovali s mnoha odborníky. Popisované řešení je technicky, stavebně i konstrukčně realizovatelné a znamenalo by i navázat na rekonstrukci vedlejší školní budovy (viz bod 1.1 *Jazykové vzdělávání*). Ve spolupráci s představiteli Stavební fakulty VŠB-TU Ostrava je vypracována už druhá studie. První nechala vypracovat bývalá ředitelka gymnázia Mgr. Jaroslava Fischerová. Nová studie byla obhájena ve formě diplomové práce i v rámci SVOČ. Zde jsou však finance ještě závažnější problém. Po mnoha schůzkách s představiteli institucí a firem zabývajících se „evropskými“ granty vidíme její uskutečnění v rámci projektů SROP nebo ESF jako nereálné. Nedošlo by totiž k výraznému nárůstu kapacity školy, ale spíše ke zkvalitnění školní infrastruktury a technického standardu. Myslíme si však, že je důležité být připraven na různé eventuality vývoje a nečekat s rukama v klíně, ale aktivně se zapojit do diskuse, hledat různá, třeba i kompromisní, řešení a aktivně

spolupracovat se zřizovatelem a občanskými sdruženími a zároveň oslovit potenciální partnery.

2 Vztah k veřejnosti

Pro školu jako centrum vzdělanosti a společenského dění je nutná úzká spolupráce s obcí, městem, regionem, se státními institucemi i neziskovými organizacemi, širší i odbornou veřejností. Je povinností vedení školy explicitně informovat pomocí sdělovacích prostředků i osobním kontaktem o změnách v životě školy, před důležitými rozhodnutími jednat s žáky, s jejich zákonnými zástupci, se zástupci zaměstnanců, se školskou radou a se zřizovatelem. Zpětná vazba je primárně důležitá pro každého učitele v každodenní práci a stejné je to i pro ředitele organizace jako manažera.

Rodiče i děti mají zájem jen o věrohodné a silné instituce, které jim nabídnou jasnou alternativu s předem definovanými cíly i prostředky k jejich naplnění.

Wichterlovo gymnázium má ve svém regionu pověst kvalitní a náročné školy. To je zásluha pedagogického sboru a minulého vedení, kterému se podařilo školu reorganizovat a nalézt po velkých společenských změnách novou tvář školy. Kladně hodnotíme spolupráci se základními i vysokými školami. Na tuto práci je třeba navázat, protože jakákoliv nepodařená změna by mohla znamenat zbytečné škody.

Myslíme si, že by bylo dobré nabídnout uchazečům více dnů otevřených dveří, přijímací zkoušky nanečisto, nebo přípravné kurzy. Tyto akce by měly vést k méně formálnímu přístupu a k lepšímu porozumění vnitřního života gymnázia. Důležité jsou i mimoškolní aktivity, které jsou doménou spíše škol základních, ale neměly by být opomíjeny.

Důležitou platformou jsou webové stránky školy. Ty bychom rádi alespoň v základní verzi uvedli i v anglickém jazyce (například historii a současnost školy a kontakty).

Problematická zůstává spolupráce s obcí, které často apriori takovou spolupráci odmítají a nepovažují krajské školy za svůj prvořadý zájem. Škola, která má ve svém názvu i jméno své obce, by si zasloužila větší pozornost a její žáci by obecně neměli být rukojmími jiných sporů.

3 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor Wichterlova gymnázia považujeme za dobře vyvážený a spolupracující. Všichni zaměstnanci jsou ve svých oborech plně aprobovaní a část z nich má silnou pozici i díky své publikační činnosti nebo působení na vysoké škole. Je povinností každého ředitele umožnit zaměstnancům další profesní i akademický růst. Protože především případná nespokojenost a problémy pedagogů se často projevují i na úrovni výchovy a vzdělávání, je nutná dobrá komunikace uvnitř školy. Nutné je zavést pravidelné schůzky širšího vedení školy, do kterého řadíme nejen ředitele a zástupce, ale i předsedy předmětových komisí a garanty oborů a případně i ekonoma školy. Dobrá informovanost může předejít následným problémům pramenícím z neinformovanosti. Dokáže-li si v takovém kolegiu někdo z kolegů obhájit svůj názor a požadavek, je to pro něj i pro daný projekt nejlepší. Vedle toho je důležité poučit se i z výsledků autoevaluace a dalších sociometrických dotazníkových a nebo přímých šetření.

4 Ekonomika

Finanční zajištění škol není obecně takové, jak by si ředitelé škol představovali. I tady ale platí, že prospěšnější je jednat, než si stěžovat. Již jsme popsali ty hlavní investice a rekonstrukce, které areál školy potřebuje. Je jasné, že padesát let starý areál vyžaduje mnohé další větší i menší opravy. Zároveň je třeba zajistit i financování dalších aktivit. Jsme přesvědčeni, že i v letech následujících by se žáci mohli těšit na spolupráci v rámci projektu Socrates, Moravskoslezský matematický šampionát, volnočasové kroužky (tvorba www stránek, dramatický, žurnalistický, ...) a nové odborné učebny. Podařilo se nám zrealizovat důstojné oslavy padesáti let od založení školy i vydat opory distančního vzdělávání, almanach a sborníky soutěží. Navázali jsme finanční spolupráci s Jednotou českých matematiků a fyziků a aktivně a úspěšně se zapojujeme do grantů vypisovaných obcí, městem i krajem. Významné jsou i dary sponzorů a rodičů a kooperace s občanským sdružením při Wichterlově gymnáziu. Myslíme si, že takové množství partnerů by bylo nemyslitelné, pokud by ke škole neměli důvěru.

I když při současné skladbě vyhlášených schémat nejsme optimisté v otázce získání peněz z evropských strukturálních fondů pro rekonstrukci a přístavbu budov, neznamená to, že si myslíme, že tyto prostředky jsou pro školu nedosažitelné v jiných oblastech – mohou pomoci ve zlepšení materiálního a technického vybavení školy a při zajištění výuky a vzdělávání.

V Ostravě-Porubě dne 1. 10. 2007